

Kirkonpalvelija³ 2014

Kirkonpalvelijat ry - 80 vuotta 1934 2014

Kaarinan syksyiset terveiset

Kesä oli mahtava vaikkakin säät vaihtelivat ääripäästä toiseen. Nyt syksyllä meitä hemmotellaan värikkäällä lehtimatolla, joka kahisee jaloissa iloisesti. Vähemmän iloiselta lehtien kahina kuulostaa matoilla ja lattialla, yrittäessäsi pyydystää niitä imurin ja harjan voimalla. Pihalta voi kuitenkin kerätä marjaterttuja, oksia, sammalta ja muita koristeellisia aineksia, joista saa loihdittua näyttävän syysasetelman vaikkapa seurakunnan tiloihin kaikkien yhteiseksi iloksi.

Olen mielenkiinnolla seurannut keskusteluja eläkeiän nostamisesta ja työurien pidentämisestä. Kiinnostukseni perustuu paljolti siihen, että oma eläkeikä ei ole mikään taivaanrannalla utuisesti häämöttävä piste, vaan konkreettisesti kalenterista laskettavissa. Mielestäni nuo eläkekeskustelut kuulostavat hölmöläisten peiton jatkamiselta, jatketaan peittoa pääpuolesta ottamalla jatkopala jalkopäästä. Vuosien pelottelut työvoiman loppumisesta kuulostaa monen korvissa vitsiltä, kun samanaikaisesti uutisoitaan lomautuksista ja irtisanomisista. Meillä ei ole tarpeeksi työtä. Jos eläkeikää korottamalla pidetään kynsin ja hampain vanhoja työssä on se poissa nuorilta, jotka etenevät pätkätyöstä pätkätyöhön. Hyvinvoinnin ja niukan työn soisi jakautuvan tasaisesti kaikille. Hyvinvointi ja etenkin työhyvinvointi on haaste meille kaikille. Yksin sitä ei kukaan kykene tekemään. Se on meidän kaikkien vastuulla. Yksittäisinä työntekijöinä meillä on alaisvastuu, joka edellyttää omien taitojen vaalimista ja kehittämistä. Työnantajan tehtävänä on huolehtia hyvistä esimiestaidoista ja

noudattaa työhyvinvointiin liittyvien lakien noudattamista. Tästä kokonaisuudesta syntyy se hyvä mikä turvaa tulevaisuudessaakin hyvinvoivan työntekijän, työyhteisön ja ennen kaikkea halun tehdä työtä.

Tilastojen mukaan suomalaiset jo nyt jäävät eläkkeelle vuosi vuodelta vanhempina. Ja eläkkeellä olevat tekevät yhä enemmän töitä. Joillekin eläkkeen superkertymä on kannustimena jatkamaan työuraa. Mutta on varmasti niitäkin jotka oikeasti jaksavat innostua töistä eläkeikäisinäkin. Työpaikan hyvä ilmapää, paremmat työolot- ja välineet, sekä hyvä terveyden huolto mahdollistavat työssäjaksamisen pidempäänkin. Työstään innostunut ihminen voi hyvin ja saa työssään myös paljon aikaiseksi. Jokaisella pitäisikin olla mahdollisuus itse päättää eläkkeelle jäämisen ajankohdasta. Joka tapauksessa nyt eläkeiässä olevat ovat eläkkeensä ansainneet.

Juhannuksen jälkeisellä viikolla kokoonnuimme Turkuun Suomen vanhimpaan kaupunkiin yhteisille opinto- ja koulutuspäivillemme. Ja samalla juhlistamaan yhdistyksemme 80-vuotista taivalta. Kiitos kaikille mukana olleille.

80-vuotta on toimittu yhteisten etujen ajamiseksi. Yhdistyksemme on ollut aikanaan perustamas-

sa kirkkoon omaa ammattiliittoa ja monilukuinen määrä yhdistyksemme jäseniä on ollut ja on edelleenkin mukana liiton päättävissä elimissä. Kiitos teille kaikille. Ilman teidän työtänne meillä ei olisi omaa yhdistystä, puhumattakaan siitä, että se olisi päässyt kunnioitettavaan 80-vuoden ikään.

Tänään on kuitenkin pakko todeta, että yhdistyksemme jäsenmäärä on hienoisessa laskussa johtuen osaksi kirkon työpaikkojen väheneemisestä. Toinen syy on mielestäni se, että työntekijä ei näe oman työhyvinvointinsa yhteyttä ay-liikkeeseen ja siitä saamaansa turvaan. Työttömyysturvakin hankitaan usein yleisestä työttömyyskassasta kuulumatta ammattiliittoon. Nyt onkin meidän jokaisen asia tehdä aktiivista jäsenhankintaa ja saada jokainen työntekijä ymmärtämään oman työhyvinvointinsa yhteys ay-liikkeeseen.

Hyvä lukijani haluan tervehtiä sinua virren 575:4 sanoilla

On täynnä lahjosi kätesi Jumala. Soi syksy kiitostasi maan kaiken kasvusta. Nyt kiittää sydämemme, kun meitä rakastat, suot toivon elääksemme ja hoivaat johdatat.

Kuulaita syyspäiviä ja siunausta elämäsi.

Kaarina Yli-Somero
puheenjohtaja

Viihteellisestä iltaohjelmasta vastasi ”Viispapeista” Petri Laitisen johdolla.

Kirkonpalvelijat ry:n Opinto- ja koulutuspäivät Turussa 24.–25.6.2014 -Yhdistys 80 vuotta-

Päiviemme tunnuksena oli juhla-
lisesti –Yhdistys 80 vuotta-

Avajaistilaisuudessa luovutettiin
yhdistyksen viiri tuomiorovasti Hei-
mo Rinteelle

Luennoitsijoina olivat 24.6. Päivi-
Leena Salviander KiiltoClean Oy ja
Jarkko Suominen Papyrus Supplies
Oy, Terhi Mäkinen työyhteisökou-
luttaja, Keijo Toivanen Kunniasun-
tio, rovasti. Keskiviikkona 25.6. lu-
ennoitsijat Ukko Kärkkäinen runoi-
lija, Kaisa Kautto-Koivula, yrittäjä.

Luennoitsijoiden aiheena oli mm.
Kevennetty siivous, menetelmät ja
ergonomia, Yhteistyön ytimessä,
puitteet hyvälle yhteistyölle, Miten
meidän käy, mikä on kirkon tulevai-
suus?, onko kirkon aika ohi?, Hiljaisen
tiedon siirtäminen työyhteisössä.

Yhdistyksen vuosikokous pidet-
tiin 24.6.2014 Original Sokos Ho-
tel Hamburger Börsin, Regina ko-
kousosastolla Turussa. Kokoukseen
osallistui 54 yhdistyksen jäsentä.

Vuosikokouksen yhteydessä luo-
vutettiin yhdistyksen hallituksen
myöntämät kultaiset ansiomerkit
Sirpa Paakarille Olhavasta ja Taito
Aholle Ruskosta.

Hyväksyttiin vuoden 2013 toimin-
takertomus, alijäämäinen tilinpää-
tös ja tilintarkastuskertomus. Lisäk-
si myönnettiin tili- ja vastuuvapaus
hallitukselle ja tilivelvollisille. Hyväk-
syttiin vuoden 2015 toimintasuuni-
telma ja talousarvio.

Hallituksen jäsenten valinta vuo-
sille 2015–2017, hallituksen varsina-
iseksi jäseniksi valittiin Kristiina Sa-
naksenaho Oulusta, Osmo Nissi Hä-
meenlinasta ja Taito Aho Ruskos-
ta. Henkilökohtaisiksi varajäseniksi
vuosille 2015–2017 valittiin Kristiina
Sanaksenaholle – Väinö Kokkonen
Oulusta, Osmo Nissille – Tuula Liuk-
ko Jyväskylästä ja Taito Aholle – Tuo-
mas Leminen Ikaalisista.

Vuosikokouksen puheenjohtaja-
na toimi ansiokkaasti Kunniajäsen
Matti Löppönen ja sihteerinä yhdis-

tyksen sihteeri Kari Hartikainen.

Vuosikokouksen jälkeen oli vuo-
rossa juhlapäivällinen joka pidet-
tiin Ravintola YläBörssin tiloissa,
onnittelujen vastaanotto alkoi klo
18.30. Juhlapäivälliselle oli kutsuttu
Kirkon alat ry:n puheenjohtaja Tii-
na Heino ja toiminnanjohtaja Ritva
Rasila. Tiina Heino piti juhlapuheen
Kirkonpalvelijat ry:n toiminnasta
joka on Kirkon alat ry: vanhin yh-
distys ja suurin jäsenmäärältään.

Iltaan oli kutsuttu myös Kirkon
alat ry:n jäsenyhdistyksiä ja muita
yhteisöjä.

Kaikkiaan meitä oli päivällisellä
130 henkilöä. ”Viispapeista” ryhmä
pastori Petri Laitisen johdolla esiin-
tyi illan aikana, tuoden viihteellistä
ja vakavaa musiikkia meidän iloksi.

Juhlajumalanpalvelus pidettiin
keskiviikkona 25.6. Turun Tuomio-
kirkossa alkaen kirkon esittelyllä
jonka suoritti legendaarinen kirkon-
opas Aiju von Schönanen.

Arkipiispalle luovutettiin juhla-
jumalanpalveluksen jälkeen yhdis-
tyksen viiri.

Juhlalokuvaus suoritettiin Tu-
run tuomiokirkon portailla auringon
paisteesta.

Kirkonpalvelijat ry:n hallitus kiit-
tää kaikkia Kirkon alat ry:n jäsenyh-
distyksiä ja muita yhteisöjä muista-
misesta juhlayötenamme.

Erityinen kiitos kauniista ja huo-
lehtivasta toiminasta kuuluu Tu-
run juhlatuomikunnalle: Katja War-
penius-Aloselle, Nina Pusalle, Tuula
Kalliolla, Tuija Petterssonille, Hele-
na Pääkköselle, Riita Friskille ja He-
lena Mäkiselle.

Yhteiskunnan ja kirkon muuttu-
vassa murroksessa tarvitaan roh-
keutta ja toistamme välittämistä.
Työmme hengellinen perusta,
kirkonpalvelijoiden yhteiset arvot
ovat meille toivon ja rohkeuden läh-
de myös tulevina vuosina.

Kari Hartikainen
sihteeri

Kirkonpalvelijat Turussa 24.–25.6.2014, Yhdistys 80 vuotta

Kirkonpalvelijoiden 80-vuotis juhlapuhe

Arvoisat Kirkonpalvelijat ja muut juhlavieraat. On ilo olla tänään täällä Turussa juhlistamassa yhdistyksen 80-vuotista taivalta. 80 vuotta on pitkä taival. Se on yksi ihmisikä. Jotta voisimme ymmärtää nykyisyyttä, on aina vilkaistava menneisyyttä. Ja tässä siis hieman historiaa.

Kirkonpalvelijoiden yhdistys perustettiin vuonna 1934. Aika oli tuolloin erilainen kuin nyt, vai oliko? Ehkä on hyvä hieman muistella, millaista tuolloin oli Suomessa ja Euroopassa.

Suomessa asui 3,5 miljoonaa suomalaista. Tänään meitä on reilut 5,4 miljoonaa.. 30-lukua leimasi jyrkät vastakohtaisuudet ja poliittiset ääri-ilmiöt. Kansallissosialismi nosti päätään Euroopassa. 30-luvun alku oli puutteen, köyhyyden ja laman aikaa. Vuosikymmenen loppuun mennessä oli päästy jo uuden talouden nousuun. Suomessa nousu päättyi kuitenkin katastrofiin eli

Neuvostoliiton hyökkäykseen marraskuussa 1939 ja alkoi Talvisota.

Suomessa koulutustaso oli alhainen. Lukutaitoisia suomalaisia oli vain 355 000. Tuohon aikaan kirkkoon kuului 96,4 %, ortodoksiseen kirkkoon kuului pari prosenttia ja siivilierekisteriin kuului 1,4 % väestöstä. Nykyään kirkkoomme kuuluu 75,2 % ja ortodoksiseen kirkkoon 1,1 % väestöstä ja uskontokuntiin kuulumattomia on 22,1 %.

Suomen taloutta piti pinnalla maatalous ja suurin vientimaamme oli Britannia. Muotoilussa pinnalla oli funktionalismi, Alvar ja Aino Aalto. Kuuluisaksi tuli heidän klassikkonsa kolmijalkainen jakkara. Kielitolaki päättyi 5.4.1932 klo 10.00.

Yhdistyksen perustamisvuonna 1934 F.E. Sillanpää kirjoitti kirjansa Ihmisiä suviyössä, Mika Waltari kirjoitti kirjansa Sielu ja liekki ja Leevi Madetoja sävelsi oopperansa Juha.

Ja samaisena vuonna 6.12. oli ensimmäistä kertaa Suomen itsenäisyyspäivän virallinen liputuspäivä.

Tällaiseen aikaan perustettiin siis Kirkonpalvelijat ry. Kirkonpalvelijat kuuluivat yhteisönsä arvostettuihin henkilöihin. He olivat niitä yhteisönsä luku- ja kirjoitustaitoisia. Kuulimme aamulla Ritva Rasilan kertomana syitä, miksi Kirkonpalvelijat halusivat järjestäytyä ammatillisesti. Yksinkertainen syy oli, että he halusivat pitää huolta perheistään. Lama oli myös saanut aikaan huolen toimeentulosta.

Kirkonpalvelijoita, suntioita, unilukkareita, vahtimestareita, isäntiä, emäntiä. Työnimikkeitä on monia, mutta tehtävät ovat monesti samantyyppisiä. Huolehtimista, järjestämisestä, asioiden kauniimmaksi, sujuvammaksi järjestämisestä ja erityisesti kirkon omaisuudesta huolehtimista sekä kristillisen kulttuuriperinnön vaalimisesta ja tämä kaik-

Kuvat: Markku Koivumäki/Kamera-aitta Bodén

”Ja erityinen kiitos hedelmällisestä yhteistyöstä Kirkon alat ry:ssä. Tästä työtoveruudesta suunnattomasti iloiten, toivotan 80 – vuotiaalle yhdistyksellenne onnea, siunausta ja monia armorikkaita vuosia.”

Tiina Heinin 80-vuotis juhlapuhe kohotti juhlatunnelmaa.

ki tehdään suurella ammattitaidolla sekä huolenpidolla.

Katselin Janakkalan historiikka. Janakkala on vanha pitäjää ja ajattelinkin, että sieltä, jos mistään, löytyy myös Kirkonpalvelijoiden historiaa ja näin se olikin. Seurakunnan historiaan on kirjattu seurakunnan kirkkoherrat ja lukkarit aikajärjestyksessä. Mutta niin on kirjattu myös suntiot. Tästä voi päätellä, että suntio oli merkittävä henkilö seurakunnan toiminnassa.

Ensimmäinen seurakunnan suntio oli mainittu jo ennen vuotta 1692. Hän oli Knut Tapaninpoika ja hänen puolisonsa oli Vappu. Kun Knut kuoli, hänen tilalleen tuli vuonna 1692 Emil Ristonpoika ja tämä peri viran lisäksi myös puolisoonsa edeltäjänsä vaimon Vapun. Kätevää, eikö totta. Tästä jatkuu kunniakas suntioiden linja tähän päivään saakka.

Suntion tehtäviin kuului seurakunnan herättely jumalanpalveluksissa. Herättely tapahtui pitkän ke-

pin avulla ja kepin päässä oli vielä kilisevä kello. Mutta tehtäviin kuului myös kirkosta ja sen omaisuudesta huolenpittäminen.

Keskiajalla keräen kunnioittaminen, tilanteessa kuin tilanteessa. Uskonpa, että tällainen asenne on jokaisen kirkonpalvelijan sielussa ja ihan luontaisesti.

Vuosia sitten, kun lähdin opiskelemaan teologiaa ja pohdin omaa tulevaa ammatti-identiteettiäni, apuna oli puheenjohtaja Kaarina Yli-Somero. Kaarina sanoi muun muassa kuolemattoman lauseen: ”monen huonommankin papin pelastus on hyvä suntio”. Ja näinhän käytäntö on osoittanut. Vaikka papin työ on mutkatonta ja ihaa, sitä vielä entisestään helpottaa suntio. Suntioden ja vahtimestareiden työ tekee omasta työstäni helpompaa, kauniimpaa, vaivattomampaa, levollisempaa ja turvallisempaa. Tiimissä on mukavampaa tehdä työtä kuin yksin. Sunnuntaiaamut olisivat paljon ikävämpiä, jos kirkossa ei odotaisi kaikki valmiina

messua varten ja kaiken kruunaa yleensä aurinkoinen vahtimestari-suntio. Menen yleensä hyvissä ajoin kirkkoon, jotta saamme rauhassa vaihtaa kuulumiset. Ison jumalanpalveluksen alla asettelemme yhdessä alttarikaiteelle ehtoolispikareita ja ihmettelemme maailman menoa. Se, jos mikä, on mielestäni arvokasta seurakuntatyötä: yhdessä tekeminen, työtoveruuden jakaminen, asioista yhdessä puhumien ja toisen kuuleminen.

Liittomme toiminnassa Kirkonpalvelijat ry on merkittävä toimija. Yhdistyksenne aktiivit antavat merkittävän panoksen liitollemme. Lämmin kiitos teille olemassaolostanne ja tien viitoittamisesta kirkolliseen ammatilliseen järjestäytymiseen. Ja erityinen kiitos hedelmällisestä yhteistyöstä Kirkon alat ry:ssä. Tästä työtoveruudesta suunnattomasti iloiten, toivotan 80 – vuotiaalle yhdistyksellenne onnea, siunausta ja monia armorikkaita vuosia.

Kirkon alat ry:n puheenjohtaja
Tiina Heino

Kirkonpalvelijat ry:n OPINTO- JA KOULUTUSPÄIVÄT Kotkassa 23.–24.6.2015

-Ammattitaidon kehittäminen Kirkonpalvelustyössä-

TIISTAI 23.6.2015

- 8.30 Ilmoittautuminen ja tulokahvit**
* Original Sokos Hotel Seurahuone, Kotka
Kokouskabinetti Albatrossi, 2. krs
Keskuskatu 21, Kotka
- 9.00 Kesäpäivien avaus**
* Puheenjohtaja Kaarina Yli-Somero
* Juhlatoimikunnan puheenjohtaja
Jouni Honkanen
* Ritva Rasilta, toiminnanjohtaja,
Kirkon alat ry
* Kirkkoherra rovasti Hannu Marttila
- 10.00 Hautauskulttuurin merkitys ja
hautaaminen ev. lut. kirkossa**
*
- 12.00 Lounas**
* Original Sokos Hotel Seurahuone,
Buffetlounas, Fransmanni
- 13.00 Hyvien tyyppien tuhoisat tavat
–Ymmärrystä ja työkaluja ristiriitoihin ja
niiden ehkäisyyn**
* Tapio Sirén
- 14.30 Kahvit**
* Original Sokos Hotel Seurahuone,
Kahvitori
- 14.45 Kirkonpalvelijan työnohjaus**
* Tuija Kuukka, perheneuvoja ja
työnohjaaja
- 16.00 Vuosikokous**
* Original Sokos Hotel Seurahuone, Kotka
Kokouskabinetti Albatrossi, 2. krs
Keskuskatu 21, Kotka
- 19.00 Pieni iltabuffet**
* Merikeskus Vellamo
Tornatorintie 99, Kotka
* Tututuminen merikeskukseen

KESKIVIIKKO 24.6.2015

- 8.30 Kirkkoesittely**
* Kotkan kirkko, Kirkkokatu 26, Kotka
Suntio Marita Salminen
- 9.00 Viikkomessu**
* Kotkan kirkko, Kirkkokatu 26, Kotka
- 10.30 Valokuvaus**
* Kotkan kirkon portailla
- 11.00 Lounas**
* Original Sokos Hotel Seurahuone,
Buffetlounas, Fransmanni
- 12.30 Kirkonpalvelijan suhde työyhteisöön**
* Original Sokos Hotel Seurahuone, Kotka
Kokouskabinetti Albatrossi, 2. krs
Keskuskatu 21, Kotka
- 14.30 Kesäpäivien päätös**
* Puheenjohtaja Kaarina Yli-Somero
* Seuraavat opinto- ja koulutuspäivät
28.–29.6.2016, Hämeenlinna:
Original Sokos Hotel Vaakuna, Hämeenlinna
Possentie 7, Hämeenlinna
- 15.00 Lähtökahvit**
* Original Sokos Hotel Seurahuone, Fransmanni

**Ilmoittaudu opinto- ja
koulutuspäiville 1.11. alkaen
www.kirkonpalvelijat.fi
kirkonpalvelijat@kolumbus.fi
tai Kari Hartikainen
p. 050 520 7003*

***Majoitus: Original Sokos Hotel Seurahuone, Keskuskatu 21, Kotka**

- Kaksi yötä, täysihito ja osallistumismaksu, tulo hotelliin 22.6. (350 €)
- Yksi yö, täysihito ja osallistumismaksu, tulo hotelliin 23.6. (290 €)
- Ei majoitusta, ruokailut ja osallistumismaksu, tulo hotelliin 23.6. (200 €)

Suntion arkea

Kävin Kirkonpalvelija -linjan Jyväskylän kristillisessä opistossa syksyllä 1994 ja suoritin Seurakuntaopistossa Suntion ammattitutkinnon 2008. Tulevana keväänä juhlin 20-vuotista kirkonpalvelijan uraani! Näihin vuosiin on mahtunut paljon asioita, ja oppinut olen paljon. Tässä artikkelissa keskityn nykyiseen työhöni ja siihen liittyvään toimenkuvaani.

Aloitin Orimattilan seurakunnan palveluksessa seurakuntamestarina 1.11.2011, ja pääasiallisena työpisteenäni on Artjärven kappeliseurakunta. Kiinteistöjä Artjärvellä on kaksi: ensi vuonna 175 vuotta täyttävä puukirkko sekä muutamia vuosikymmeniä vanha seurakuntakoti, jota on laajennettu viitisen vuotta sitten. Kirkonmäellä sijaitsee myös kaksi hautausmaata, yhteensä noin 2 hehtaaria, joi-

den hoito kuuluu myös vastuulleni. Artjärvellä on kolme järveä, ja luontaisetiin kuuluu lintujen kevät- ja syysmuuton seuraaminen. Apunani hautausmaalla on yksi kuuden kuukauden kausityöntekijä - ja meitä on onnistunut, kun kahtena peräkkäisenä kesänä olemme saaneet palkattua nuoren puutarhurin - sekä neljä kausityöntekijää, jotka ovat työssä kukin neljä viikkoa. Hoitohautoja on noin 90.

Arkkuhautauksia on 15-20 vuositain. Haudankaivu on ulkoistettu, minulle kuuluu uurnahautojen kaiminen. Artjärvellä on pieni kylmäsiilytystila, ja hautajaispäivänä kantajat siirtävät vainajan sieltä kirkkoon. Osan matkaa mennään saattovaunuilla, osan matkaa kantamalla. Kirkonkellot on automatisoitu 2013, joten suntio, tai paikallisella murteella suntia, vapautui

mukaan haudalle. Aiemmin suntio soitti kirkonkelloja ja pappi saattoi arkun haudalle. Itse koen sen parempana käytäntönä että suntio on mukana saattueessa, joka toki on yleisin käytäntö. Useimmiten muistotilaisuus on seurakuntakodissa, ja paikallisen tavan mukaisesti suntio saa osallistua myös siihen.

Työni on itsenäistä. Viikkovapaat pidän yleensä alkuvuodesta ja viikonloppuvapaa on kerran kuukaudessa. Viikkovapailla minulla ei ole sijaista, viikonloppuvapaan tuuraa joko emäseurakunnan suntio tai ulkopuolinen henkilö. Se hyvä puoli tässä on, etten voi syyttää kuin itseäni jos jokin asia jää hoitamatta.

Toivotan kaikille hyvää syksyä ja työn iloa!

Jouni Honkanen, suntio

Artjärven hautausmaa

Artjärven kirkko.

Kuvat: Jouni Honkanen

*HERRA, kiitos niistä rakkaistani,
jotka olet jo kutsunut luoksesesi tästä elämästä. Kiitos yhteisistä kokemuksista, ilosta ja ystävyydestä.
Kiitos siitä, mitä opetit meille heidän kauttaan. Anna kaiken sen hyvän kantaa hedelmää.
Sinun käsiisi jätämme myös asiat, jotka jäävät kesken, ja syyllisyyden, jota kannamme.
Herra, lohduta kaipauksessessa ja menetyksen surussa.
Eheyttä se mikä on mennyt rikki. Herra, kiitos, että sinä olet sama tässä elämässä ja tulevassa.*

Anna-Mari Kaskinen

KIRKONPALVELIJAN EETTISET OHJEET

Kirkonpalvelijan eettiset ohjeet on tehty auttamaan meitä kasvussamme ihmisiksi, jotka ovat kristittyjä, eivät vain nimeltä, vaan myös teoilta. (Kaarina Yli-Somero, Kari Hartikainen)

1. Johdanto

Kirkonpalvelijan työn luonne, tehtävät ja toiminnan painopisteet vaihtelevat tehtäväalueen mukaan. Seurakuntalaisille, asiakkaille ja muille työntekijöille annetaan sellaista palvelua, apua, neuvoa ja opastusta, mitä he kulloinkin tarvitsevat.

Kirkonpalvelija auttaa moniarvoisessa yhteiskunnassa eri-ikäisiä, kulttuuritaustaltaan erilaisia ja erilaisissa elämäntilanteissa olevia ihmisiä heidän tarpeensa mukaan. Auttamisessa noudatetaan kristillisen lähimmäisenrakkauden periaatteita.

Keskeisiä ammattitaitovaatimuksia ovat asiakaslähtöisyys, vuorovaikutus- ja yhteistyötaidot, hienotunteisuus, vaitiolovelvollisuuden noudattaminen, empatisuus, vastuullisuus, hyvä käytös, palvelualttius, tasapuolisuus ja kuuntelemisen taito.

2. Eettisten ohjeiden tarkoitus

Eettisten ohjeiden tarkoituksena on luoda pohjaa kirkonpalvelijan työlle ja tukea sitä. Samalla ohjeet helpottavat kirkonpalvelijan päätöksentekoa ja ratkaisuja hänen päivittäisissä tehtävissään suhteessa seurakuntalaisiin, muihin asiakkaisiin ja työyhteisön muihin työntekijöihin sekä päätöksentekijöihin.

Eettiset ohjeet ovat myös suojaana, jos kirkonpalvelijan työtä kohtaa ulkopuolinen kritiikki. Samalla nämä ohjeet ja niihin sitoutuneet kirkonpalvelijat suojaavat myös asiakkaita ja koko yhteiskuntaa. Näissä ohjeissa esille tulevat kirkonpalvelijoiden yhteiset arvot lisäävät ammattikunnan sisäistä yhtenäisyyttä ja keskinäistä kanssakäymistä.

3. Kirkonpalvelijan työn eettiset periaatteet ja perusarvot

Kirkonpalvelijan työn keskeisiä arvoja ja periaatteita ovat elämän kunnioittaminen, ihmisarvon mukainen kohtelu, oikeudenmukaisuus, tasa-arvo, vastuullisuus, lähimmäisenrakkaus, usko, yhteiskuntavastuu ja kutsumus. Lähimmäisenrakkauden periaate on keskeinen lähtökohta kirkonpalvelijan kohdatessa työssään seurakuntalaisia ja muita asiakkaita. Tämä periaate pohjautuu kristilliseen arvo-perustaan, jossa korostuvat usko, toivo ja rakkaus sekä ihmisen kunnioitus ja tasa-arvo.

Lähimmäisenrakkaus edellyttää, että kirkonpalvelija näkee jokaisen ihmisen ainutlaatuisuuden ja arvon Jumalan kuvana. Samalla hän kantaa vastuuta toisista ihmisistä, varsinkin heikoimmista. Lähimmäisenrakkaus perustuu kultaiseen sääntöön: Jeesus sanoo: ”Kaikki, minkä tahdotte ihmisten tekevän teille, tehkää te heille.” (Matt. 7:12) ja rakkauden kaksoiskäskyyn: ”Rakasta Herraa, Jumalaasi, koko sydämes-täsi, koko sielustasi ja mielestäsi. Tämä on käskyistä suurin ja tärkein. Toinen yhtä tärkeä on tämä: Rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi. Näiden kahden käskyn varassa ovat laki ja profeetat.” (Matt. 22: 37-40).

Kirkonpalvelijan työn kivijalkana on selkeästi työn tekeminen Suomen evankelis-luterilaisen kirkon palveluksessa. Tämä kirkon työ pohjautuu kirkon oman tunnustuksen mukaiseen perustehtävään, joka on evankeliumin ilosanoman julistamista ihmisille ja kaikille kansoille. Tässä kirkon perustehtävässä on mukana myös kaikki se työ,

jota kirkonpalvelija tekee päivittäin omassa seurakunnassaan toimien kirkon hyväksi.

Yhteiskuntavastuu tarkoittaa sel-laista kirkonpalvelijan asennetta omaa työtään kohtaan, että hän ymmärtää olevansa rakentamassa hyvän elämän edellytyksiä yhteiskunnassamme. Samalla hän kantaa vastuuta elinympäristöstämme, kulttuuristamme ja yhteisöistämme.

Luterilaisen työetiikan mukaan kirkonpalvelijan työ on pyhää, koska Jumala on kutsunut ihmiset elämään kristittyinä ja omassa ammatissaan tehtävässään palvelemaan kanssaihmisia ja yhteiskuntaa ja siten Jumalaa. Työn päätarkoitus on kirkastaa Jumalaa ja olla hyödyksi yhteiskunnalle ja kirkolle.

4. Kirkonpalvelijan suhde työyhteisöönsä

Kirkonpalvelijan tulee arvostaa oman ammattitaitonsa lisäksi työtovereittensa ja yhteistyökumppaneittensa työtä ja ammattitaitoa. Hänen tulee työssään osallistua koko työyhteisönsä toiminnan kehittämiseen ja arvioimiseen. Näin toimiessaan hänen tulee käyttää oman alansa asiantuntijana puheenvuoroja, ilmaista mielipiteitä ja ottaa kantaa esille tullesiin asioihin. Hänen tulee tiedostaa ja huomioida kollegoidensa ja muiden työalojen edustajien mielipide-erot ja harjoittaa rakentavaa kritiikkiä asianmukaisten kanavien kautta vastuullisella tavalla. Hän tukee työtovereitaan ja tarvitsee myös itse muiden tukea. Samoin hän odottaa, että esimies tukee, ohjaa ja kannustaa häntä työssään. Erilaisuuden hän näkee rikkautena.

Kirkonpalvelija on työstään vastuussa esimiehilleen. Hän sitoutuu

työyhteisön työskentelyyn ja yhteisesti sovittuihin pelisääntöihin sekä noudattaa palvelussuhteiden määräyksiä niiltä osin, kun ne koskevat hänen työnkuvaansa.

Toimivassa työyhteisössä kirkonpalvelija on tietoinen esimiessuh-teista, päätöksentekoprosesseista, toimintatavoista ja voimavarojen kohdentamisesta. Kirkonpalvelija on esimiehelleen suunnittelu-, toiminta- ja ra portointivastuussa.

5. Ammattitaidon kehittäminen ja työssä jaksaminen

Työssä jaksamisen ja ammatillisen itsetunnon lähtökohtana on se, että työntekijä tietää tekevänsä ammatillisesti oikein, työyhteisön kannalta tarkoituksenmukaisesti ja ihmisenä rehellisesti. Kirkonpalvelija on tietoinen ammatillisesta vastuustaan kirkon työntekijänä. Osana ammattitaidon ylläpitämistä kirkonpalvelijalla on eettinen oikeus ja velvollisuus huolehtia omasta hyvinvoinnistaan ja hengellisestä elämästään.

Hän kantaa vastuuta myös oman alansa opiskelijoiden ammattitaidon kehittämisestä ja arvioimisesta.

Oman ammatillisen osaamisen kehittäminen aktiivisesti on koko työuran kestävä tehtävä. Se vahvistaa kirkonpalvelijan itsetuntoa ja minäkuvaa. Ammatillinen itsensä kehittäminen antaa mahdollisuuden tuulettaa ajatuksia, syventää ja laajentaa osaamista ja tietämystä. Se parantaa työmotivaatiota ja vahvistaa ammatti-identiteettiä. Samalla se ennaltaehkäisee loppuun palamista ja kyynisyyttä.

Oman ammattitaidon kehittämisen lähtökohtana on pidettävä oman ammattialan ammattitutkinnon suorittamista. Tämän lisäksi ammattitaidon jatkuvaan syventämiseen kuuluu halu lukea oman alan kirjallisuutta ja ammattilehtiä sekä seurata siihen liittyvää ajankohtaista keskustelua. Kirkonpalvelijalla on myös oikeus syventää ammatillista osaamistaan osallistumalla erilaisille täydennyskoulutuskursseille sekä

käyttämällä hyväkseen työnohjauksen antamia mahdollisuuksia. Työssä jaksamisen kannalta kirkonpalvelijan olisi hyvä vapaa-aikana päästä irti työasioista viettämällä aikaa perheen, läheisten ihmisten ja harrastustensa parissa. Hänen olisi suotava itselleen oikeus lepoon ja virkistymiseen.

6. Kirkonpalvelija ja kirkon perustehtävä

Kirkon näkökulmasta katsottuna ei ole olemassa toivottomia tilanteita, sillä vaikeuksien ja vastoinkäymisten keskellä syntyy merkityksellisiä yhteyksiä ihmisten ja Jumalan välille. Eettisten ohjeiden toteuttamisessa tarvitaan anteeksiantamusta ja tietoisuutta siitä, että jokaisella on lupa olla keskeneräinen ja inhimillinen. Kirkonpalvelijan työssä työ tarkoittaa uskoa ja luottamusta siihen, että Jumala on läsnä hyvinä japahoina hetkinä. Näin ollen kirkonpalvelija on omalta osaltaan mahdollistamassa sen, että kirkko voi toteuttaa perustehtävänsä.

Hei! Lapin alueen kirkonpalvelijat.

Kokoonnumme ensimmäistä kertaa omana ryhmänä.

Kirkonpalvelijat ry.

JOTEN NYT! Hellitä hetki ja tee kanssamme virkistys retki.

Paikkana Levi hotelli jossa vietämme aikaa yhdessä syöden.
Rentoutuen ulkoillen, keskustellen, huokaisten tai kylpylässä oleillen.

Ajankohta on 18.-19.10.2014.

Kustannuksia sovittelaa, kun ilmoittautumisaika on ohi.
(ruokailuun tai yöpymiseen)

Varattu on kolmen hengen huoneita joissa yöpyminen maksaa
47 €/henkilö tai kahden hengen huoneissa 49 €/henkilö.

Hinta sisältää vapaan kylpylän käytön sekä aamupalan.

Matkat kimpakyydein omakustanteisesti.

Lähde mukaan ja anna aikaa itsellesi...

Ilmoittaudu 8.10. mennessä mieluiten sähköpostiin.

kyosti.seppala@evl.fi

tai puhelimella, numero 040 019 0391 (Kyösti)

Tervetuloa!!!!

T: Lapin alaosasto

**Kirkonpalvelijat ry:n
Etelä-Pohjanmaan
ALAOASTON
KOKOONTUMINEN**

Syksyn kokoontuminen
tiistaina 21.10.2014 klo 17.00
alkaen Seinäjoella
Hotelli-Ravintola Fooningissa
os. Kaarretie 4, 60510 Hylllykallio

Ruokailun vuoksi
ilmoittautumiset
17.10. mennessä
Kaarina Yli-Somero
p. 0400 797230 tai
Timo Rautakoski
p. 040 7423215

Arpavoitot tervetulleita

TERVETULOA!

-TOIMIKUNTA-

Kirkon alat ry
- palveleva ammattiliitto

www.kirkonalat.fi
p. 020 791 2530

**SUOMEN
HAUTAUSTOIMINNAN
KESKUSLIITTO RY**

BEGRAVNINGSVERKSAMHETENS
CENTRALFÖRBUND I FINLAND RF

Hyvät kirkonpalvelijat

Suomen hautaustoimen
keskusliitto järjestää syk-
syn koulutuspäivät ja liiton
125-vuotis juhlaseminaarin
Hämeenlinnassa
4.–5.11.2014.

Tarkempi ohjelma ja ilmoit-
tautumisohjeet löytyvät liit-
tomme sivuilta
www.shk.fi

UUODEN 2015 KOULUTUSPÄIVÄT

Keväällä liittokokouksen
yhteydessä Oulussa
17.–18.3.2015
aiheena Hautauksen polku.

Syksyllä Espoossa
3.–4.11.2015
aiheena ajankohtaiset
kysymykset hautaustoimessa
ja krematorioissa.

Merkitkää päivät kalenterei-
hinne ja koulutusohjelmiinne.

Tarkemmat tiedot tulevat
kosisivuillemme www.shk.fi

Tiedustelut
pääsihteeri Matti Karjalainen
matti.karjalainen@surffi.fi ja
p. 0400 618 872

Täydellinen siivous

Aamulla aloitan sen,
siivouksen täydellisen.
Tyyli työvaatteiden on pukeva,
jalassa kenkä hyvä, tukeva.

Töitä on, ei auta voivotus, iloinen ilme,
kaikille hyvän huomenen toivotus!
Ympärii katselen,
siivoushuoneeseen, ryhdikkäänä astelen.

Annostelen oikein sen,
puhdistusaineen heikon emäksisen.
Mikrokuittupyyhkeet nästitä taitan,
kostutan, vetäytymään laitan.

Taskumopeille teen myös sen,
kostutuksen täydellisen.
Nihkeäpyyhintä vähän liian poistaa,
pöydät puhtautta loistaa.

Kosteapyyhintä menetelmä tää,
tahrat kaikki häivyttää.
Märkäpyyhintää kun käyttää,
kuivaa pyyhettä päälle joutuu näyttää.

Pesua vaatii kun on paljon likaa,
huuhtelu päälle, ei jää mitään vikaa.
Kun siivousvaunussa on tarvittavat tavarat,
mukana kulkee kun siivousalueet ovat
avarat.

Järjestys hyvä, ei sumutepulloja,
eikä myöskään pimeitä pulloja.
Työjärjestys on tärkeää,
noudatan, se on järkevää

Puhtaasta likaiseen, kun rupeaa,
tulos on puhdasta, upeaa.
Ergonomisesti, kun muistan toimia,
riittää moniksi vuosiksi voimia.

Apua ota, apua anna,
en yksin raskaita taakkoja kannan.
Ja jos pyllä pystyssä aina häärin,
pian sairauslomapolun taskuuni käärin.

Staatista työtä tulee välttää,
dynaamista aina käyttää.
Mikrotauko, olat korvia kohti,
välillä voin vähän lortia.

Koneita käytän aina kun voin,
Näin tuloksen hyvän maksimoin.
Huollan, hoidan välineet,
niillä pitkään mä töitä teen.

Ympäristöä ajattelen,
kaikki roskat lajittelen.
Näin syntyy jälkeä puhdasta,
koreaa ja laitoshuoltajan kulku on
kaunistaa, soreaa.

Elina Murtomäki,
TARVOLA

Tervetuloa Keski-Suomen kirkonpalvelijat VUOSIKOKOUKSEEN

Keskiviikkona 22.10.2014
klo 17.00 Kylpylähotelli
Rantasipi Laajavuoreen.

Samalla virkistymme hohtokei-
laamalla (tunnin ajan) ja ruokai-
lemalla seisovasta pöydästä.
Osallistujan omavastuu (keilai-
luun ja ruokailuun) 10 € kätei-
senä, peritään illan aluksi.

Sitovat ilmoittautumiset:
Marita Pajala, 10.10. mennessä
marita.pajala@evl.fi

Kirkonpalvelijat ry:n Etelä-Savon alaosaston VUOSIKOKOUS

pidetään Mikkelin tuomiokirk-
koseurakunnan seurakunta-
keskuksen kokouskellarissa
11.11.2014 klo 10.00.

Kokouksen jälkeen ruokailu
ravintola Rossossa.

Ilmoittautuminen ruokalua
varten Arvo Katajamäelle
31.10.2014 mennessä
arvo.katajamaki@evl.fi

Tervetuloa!
toimikunta

Suomettumisen skenaario temppelissä

Isänmaamme nimestä taipuva verbi on monella tavalla ajankohmainen. Vai onko? Miten tämä politiikassa esiintyvä käsite liittyy Luterilaiseen kansankirkkoamme ja mitä se keskusteluille avaa? Ensinnäkin kristinusko latinalaistui ja sen kautta tuli uskonpuhdistus ja koko Siionimme juurtui raamatulliseen maaperään. Siitä tuli kansankirkko oikein laajassa merkityksessä. Suomettuminen oli laajamittaista.

Mutta kun pari vuosisataa kului, alkoi kansankirkko suomettua erilaisiksi lahkoiksi, jotka olivat enemmän oikeassa omin korostuksin kuin arkkipiispaallinen siioni. Raamatun keskeinen vaade: rakasta Jumalaasi yli kaiken ja lähimmäistäsi kuin itseäsi kuivui fraasiksi ja sai "suomettuneita" sävyjä. Koko suomalaistunut usko alkoi pirstoutua yhteisöiksi, jotka omasivat oikeammin Raamatun opin kuin kaksi vuosituhatta syntynyt ja periytynyt Jeesuksen ja Raamatun julistama iankaikkinen totuus.

Osa suomettumisesta johtuu luonnollisesti kielen käännoksistä ja painotuksista. Selvää on varmasti ja alkuperäisesti Jumalan ja lähimmäisen rakkauden elämänohje. Samoin kuin katolisessa ja ortodoksisessa kirkossa tuo keskeinen opinkohta sai omat kansalliset raaminsa ja korotuksensa, se myös todella suomettui. Saimme oman Raamatunkäännöksen, oman virsikirjan, oman messumme ja eri taitteitten muodot suomettivat pyhän kulttuurin. Jumalan lahjat ihmellisessä luovuudessa ovat luo-

maalaus- ja veistotaiteen sekä elävän musiikin. Julistus yhdestä alkuvoimasta, Jumalasta, kaiken alkajasta ja ylläpitäjästä konkretisoitui suomettumisen kehyksiin.

Kuten kaiken löytämänsä ja kehittämänsä, ihminen on tarvellyt myös evankeliumin totuuden käytännön tasolla. Lähimmäisenrakkaus on Jumalan rakkauden mitta. Maallistumisen osana suomettuminen on luonut omat harhaiset oppinsa. Synnin leimasin on helppo iskeä toisinajattelevaan rakkauden ja sovittelun sijaan. Suomettuneessa Siionissamme Uuden Testamentin kertomusten ohjeet käytännön elämässä ovat kliseytyneet kauaksi kristillisestä anteeksiantavasta ja auttavasta rakkaudesta. Evankeliumin totuudet ovat suomettuneet syntilistoiksi ja lähimmäisemme kristillisyyden vaakaan panemme omat punnuksemme.

Isänmaamme lipussa on riski. Olemme osa luotua kaikkeutta, suomalaisina, suomettuneina mutta kutsuttuina käymään Vapahtajamme avaamasta portista ikuisuuden avartumisen olotilaan, jossa olemme kaikki suomettumisesta tai ruotsittumisesta vapaita.

Pian saamme avata Pyhäinpäivän ikkunan kohti taivasta ja katkoa ihmellisyyden rajoittavia kahleita, taivaallistumista odottaen ja tähyten. Kanttorina katson urkupöydältä taakseni, suntion koristamaa alttaria kohti ja aloitan alkuvirren improvisaation hartaaksi suomettuneeseen virteeseen.

Snap

Pertti ja Pirkko lopettelivat kiivasta sanailuaan. Pirkko liennytti viimein: -Haluatko olla okeessa vae onnellinen?

(P. N. Mikkeli, SS: VK 36)

Kirkonpalvelijat ry:n hallitus 2014

KAARINA YLI-SOMERO

puheenjohtaja
puh. 0400 797 230
kaarina.yli-somero@kirkonpalvelijat.fi

EIJA JAAKOLA

varapuheenjohtaja
puh. 040 595 7001
eija.jaakola@evl.fi

OSMO NISSI

puh. 040 804 9415
osmo.nissi@evl.fi

KARI HARTIKAINEN

sihteeri
PL 421, 70101 KUOPIO
puh. 050 520 7003
kirkonpalvelijat@kolumbus.fi

ARJA AURANEN

puh. 040 541 9123
arja.auranen@evl.fi

JOUNI HONKANEN

puh. 050 404 7194
jouni.honkanen@evl.fi

TUOMAS LEMINEN

puh. 044 744 0049
tuomas.leminen@evl.fi

ANTTI RUUSKANEN

puh. 040 735 0191
antti.ruuskanen@evl.fi

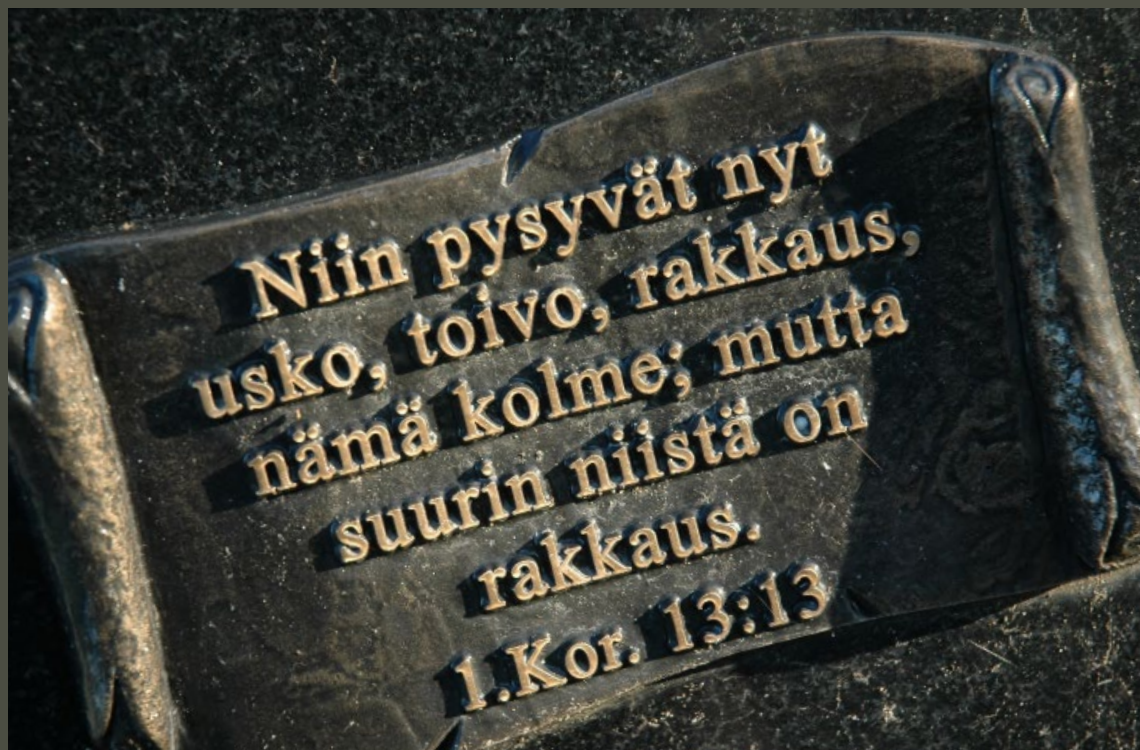
KRISTIINA SANAKSENAHO

puh. 040 527 2107
kristiina.sanaksenaho@evl.fi

TUULA TUOMINEN

puh. 0400 378 069
tuula.tuominen@evl.fi

*Kiitän kaikkia niistä edesmenneistä elämäni ihmisistä,
jotka esimerkillään ovat näyttäneet tietä eteenpäin.*

Anna heille lepo ja ikuinen ilo taivaassasi.

Ja anna minulle elämänrohkeutta

*toimia omalla paikallani sukupolvien ketjussa
toivon ja rohkeuden ja rakkauden lenkinä.*

Pirjo Kantala

Kirkonpalvelija

N:o 3/2014 – 61. vuosikerta

Julkaisija/Tilaukset:

Kirkonpalvelijat r.y. - Kyrkotjänare r.f.
Puh. 050 520 7003
E-mail: kirkonpalvelijat@kolumbus.fi
<http://www.kirkonpalvelijat.fi>

Lehden toimitus:

PL 421, 70101 KUOPIO
Toimitussihteeri Kari Hartikainen

Paino:

Grano Oy
Taitto: S. Sormunen
offset.aineisto@grano.fi

Seuraava lehti ilmestyy 12/2014.

Toimituskunta:

Yhdistyksen hallitus

Ilmoitushinnat:

Kokosivu 350,-
1/2 sivua 200,-
1/3 sivua 150,-

ISSN-L 0355-8258